

BŪTISKĀKĀS IZMAIŅAS GRĀMATVEDĪBAS UN NODOKĻU NORMATĪVAJOS AKTOS 2016. GADĀ

Dr.oec. Gaida Kalniņa

Zvērināta revidente

Būtiskākās izmaiņas grāmatvedībā

1. Jauns likums par gada pārskatiem:

«Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums»

➤ *pieņemts Saeimā 2015. gada 22.oktobrī*

➤ *stājas spēkā 2016.gada 1. janvārī*

2. Jauni MK noteikumi par gada pārskatu sastādīšanu:

«Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi» - *noteikumu Nr.775*

➤ *pieņemti 2015.gada 22. decembrī*

➤ *Stājas spēkā ar 2016. gada 1. janvārī*

Jaunais likums un jaunie MK noteikumi attiecas uz:

- Latvijā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Latvijā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām;
- Individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300 000 euro.
- Šo likumu piemēro arī 1. punktā minēto sabiedrību konsolidētajiem gada pārskatiem
- Individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības var sagatavot gada pārskatu, ievērojot šā likuma noteikumus arī tad, ja to apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 300 000 euro.

Likumā noteikts:

- Gada pārskata saturs, tā sagatavošanas, iesniegšanas, apstiprināšanas un publiskošanas kārtība, gada pārskatā atklājamās informācijas apjoms, atvieglojumi un atbrīvojumi sadalījumā pa sabiedrību kategorijām, kā arī revīzijas un ierobežotās pārbaudes kārtību.
- Konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības atvieglojumi un atbrīvojumi koncerna mātes sabiedrībām, kā arī konsolidētā gada pārskata sagatavošanas, revīzijas vai ierobežotās pārbaudes, apstiprināšanas, iesniegšanas un publiskošanas kārtība;
- Gada pārskata sagatavošanas un iesniegšanas atbildīgās personas.

Likumā noteikts (turpinājums):

- Gada pārskats un konsolidētais gada pārskats:

- Latviešu valodā;

- Vērtības mērs euro;

- Skaitļi noapaļoti līdz veseliem skaitļiem euro.

Jauna iespēja

- Atkāpjoties par skaitļu noapaļošanu, konsolidētajā gada pārskatā atļauts skaitļus noapaļot līdz **tūkstošiem** (euro)

II nodaļa Sabiedrību un koncernu iedalījums

- 5. pants Sabiedrību kategorijas
- 6. pants Koncernu kategorijas
- 7. pants Īpaši noteikumi par kritērijiem

Jauns vienots sabiedrību sadalījums visā ES

Kritēriji Pieņemot JGL un spēkā esošais GPL	Mikrosabiedrības- bilances datumā nepārsniedz divas kritēriju robežvērtības	Mazās sabiedrības- bilances datumā nepārsniedz divas kritēriju robežvērtības	Vidējās sabiedrības- bilances datumā nepārsniedz divas kritēriju robežvērtības	Lielās sabiedrības- bilances datumā pārsniedz vismaz divas kritēriju robežvērtības
Bilances kopsumma (euro)	350 000 (GPL 50 000)	4 000 000 (GPL 400 000)	20 000 000 (GPL 1 400 000)	20 000 000 (GPL 1 400 000)
Neto apgrozījums (euro)	700 000 (GPL 100 000)	8 000 000 (GPL 800 000)	40 000 000 (GPL 3 400 000)	40 000 000 (GPL 3 400 000)
Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā	10 (GPL 5)	50 (GPL 25)	250 (GPL 250)	250 (GPL 250)
Uzņēmumu skaits (%) par 2013. gadu	97219 (92,55%)	7170 (6,83%)	502 (0,48%)	150 (0,14%)

III nodaļa Gada pārskats un finanšu pārskats

- **Gada pārskats-** finanšu pārskats un vadības ziņojums
- **Finanšu pārskata sastāvdaļas:**
 - Mazās (arī mikrosabiedrības) sabiedrības finanšu pārskats sastāv vismaz no:
 - bilances,
 - peļņas vai zaudējuma aprēķina,
 - finanšu pārskata pielikuma.
 - Vidējās un lielās sabiedrības finanšu pārskats sastāv no:
 - bilances,
 - peļņas vai zaudējumu aprēķins,
 - naudas plūsmas pārskats,
 - pašu kapitāla izmaiņu pārskats.

Apjoma atvieglojumi mikrosabiedrībām

- Mikrosabiedrībām atļauts nesagatavot vadības ziņojumu.
- Mazās mikrosabiedrības

(bilances kopsumma nepārsniedz 50 000 euro, neto apgrozījums nepārsniedz 100 000 euro un vidējais darbinieku skaits līdz 5 cilvēkiem)

var sagatavot tikai bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu un likumā noteiktās ziņas jāsniedz bilances beigās kā piezīmes.

Gada pārskatu revīzija vai ierobežota pārbaude

- **Zvērinātu revidentu revīzijai ir pakļauti finanšu pārskati, ko sagatavo:**
 - Vidējās sabiedrības;
 - Lielās sabiedrības;
 - Sabiedrības, ja to pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū;
 - Koncernu mātes sabiedrības (konsolidētos gada pārskatus);
 - Mazas sabiedrības, pārsniedzot noteiktos kritērijus un specifiskos gadījumus.

Zvērinātu revidentu revīzijas mazās sabiedrībās

- Ja mazas sabiedrības rādītāji divus gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā), bet jaunizveidotajai sabiedrībai- pirmā pārskata gada bilances datumā pārsniedz divas un trim sekojošu kritēriju robežvērtībām:
 - a) Bilances kopsumma – 800 000 euro,
 - b) Neto apgrozījums – 1 600 000 euro,
 - c) Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā-50

Zvērinātu revidentu revīzijas mazās sabiedrībās

- Ja maza sabiedrība ir
 - ✓ koncerna mātes sabiedrība, neatkarīgi no tā, vai uz to attiecas vai neattiecas atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu;
 - ✓ publiskas personas kapitālsabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē, arī minētās kapitālsabiedrības meita.
 - ✓ finanšu pārskata posteņus atzinusi, novērtējusi un norādījusi finanšu pārskatā saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

Gada pārskata ierobežotā pārbaude

- Zvērināta revidenta ierobežotai pārbaudei pakļauti sabiedrību gada pārskati, ja šīs sabiedrības rādītāji bilances datumā divus gadus pēc kārtas pārsniedz divus no sekojošiem noteiktajiem kritērijiem:
 - bilances kopsumma – 400 000 euro
 - neto apgrozījums - 800 000 euro
 - vidējais darbinieku skaits pārskata gadā -25
- Maza sabiedrība, kuras gada pārskatam ir nepieciešama ierobežota pārbaude var izvēlēties revīziju.

Gada pārskata noformēšana, parakstīšana, apstiprināšana, iesniegšana un publicēšana

- Gada pārskatu var noformēt kā vienu dokumentu, kā divu dokumentu kopumu, kas sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma vai kā vairāku dokumentu kopumu, kurš sastāv no atsevišķām finanšu pārskata sastāvdaļām un no vadības ziņojuma;
- Finanšu pārskatu paraksta valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis, **kā arī grāmatvedis vai ārpakalpojuma grāmatvedis**;
- Pārskati ko VID iesniedz EDS ir papīra formā sagatavotu gada pārskatu atvasinājumi;
- Elektronisku norakstu sagatavo saskaņā ar MK apstiprinātu formu;
- Zvērināts revidents (ja tāds ir) atvasina ka atvasinājums elektroniskajā formā pēc sniegtās informācijas satura atbilst tam gada pārskatam par ko sniegts revidenta ziņojums.

Bilances shēmas atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi

Posteņus **«Ieguldījuma īpašumi»**, **«Bioloģiskie aktīvi»**, **«Atliktā nodokļa aktīvi»**, **«Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi»** un **«Atliktā nodokļa saistības»** izmanto tikai tāda sabiedrība, kura saskaņā ar SGS atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus vai saistības.

MK noteikumi «Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi»

- Izdoti vienotas izpratnes nodrošināšanai finanšu pārskata posteņiem, sniedz uzrādīšanas kārtību:
 - ✓ Valsts, Eiropas kopienas utml. finansiālais atbalsts, ziedojumi naudā vai natūrā;
 - ✓ Notikumi pēc bilances datuma, grāmatvedības politika un tās maiņa, grāmatvedības aplēses un to maiņa, kļūdu labojumi.
 - ✓ Kārtība, kādā uzskaita un novērtē ieņēmumus no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas, sabiedrības aktīvu nodošanas lietošanā citām personām, gūstot procentu, autoratlīdzību, dividenžu ieņēmumus;

MK noteikumi «Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi» (turpinājums)

- ✓ Pamatlīdzekļu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtība, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas.
- ✓ Darba vai produktīvo dzīvnieku vai augu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtība, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas.
- ✓ Uzkrājumu, debitoru parādu, uzkrāto ieņēmumu, uzkrāto saistību, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu novērtēšanas nosacījumi un metodes.

MK noteikumi «Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi» (turpinājumi)

- ✓ Kārtība, kādā sabiedrība, kura ir būvdarbu veicējs vai citu ilgtermiņa līgumu izpildītājs, uzskaita un novērtē ar būvdarbu līgumu vai citu ilgtermiņa līgumu saistītos ieņēmumus un izdevumus.
- ✓ Krājumu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtība, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas.
- ✓ Kārtība kādā novērtē un finanšu pārskatā norāda finanšu nomas un operatīvās nomas darījumus.
- ✓ Kārtība, kādā pašu kapitāla posteņus norāda finanšu pārskatā individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības.

MK noteikumi «Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi» (turpinājums)

- ✓ Kārtība, kādā finanšu pārskatu sagatavo sabiedrība, kura neatbilst darbības turpināšanas principam.
- ✓ Kārtība, kādā sagatavo finanšu pārskatu par periodu, kas īsāks par pārskata gadu (starpperiodu pārskats).
- ✓ Noteikumi par ieguldījuma īpašumu, bioloģisko aktīvu vai pārdošanai turētu ilgtermiņa ieguldījumu pārklasificēšanu un turpmāku norādīšanu bilancē gadījumā, ja sabiedrība pārtrauc attiecīgo īpašuma objektu novērtēšanu, pamatojoties uz patieso vērtību.

Sagatavotas izmaiņas likumā “Par grāmatvedību

- Pirmdokumentu ieogrāmatošanas termiņi;
- Pirmdokumentu par nekustāmo īpašumu glabāšanas laiks uzņēmumā
- Pirmdokumentu par pamatlīdzekļiem valsts un pašvaldību iestādēs glabāšanas termiņi.
- Finanšu pārskati uzņēmumu maksātnespējas un bankrota gadījumos.

Būtiskākās izmaiņas nodokļu likumu piemērošanā 2016. gadā

- Izmaiņas vieglā autotransporta nodoklī (palielinātas likmes)
- PVN priekšnodokļa atskaitīšanas attiecība 50:50 (bija 20:80)
- IIN gada diferencētais neapliekamais minimums
- IIN- solidaritātes nodoklis
- UIN jauna deklarācija un arī jauns 3. pielikums
- PVN –reverss mobīliem telefoniem, klepj datoriem, planšet datoriem, integrālās shēmas ierīcēm (no 1.04.2016)
- PVN piemērošana dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumiem no 1.07.2016

Būtiskākās izmaiņas nodokļu likumu piemērošanā 2016. gadā

- Paplašināta reversā PVN piemērošanas kārtība kokmateriāliem:
no 01.01.2016
 - ✓ Malkai , apaļkoku, pagaļu, zaru, zaru šaišķu vai tamlīdzīgā veidā,
 - ✓ Koksnes šķeldai un skaidām, zāģskaidām un koksnes atlikumiem;
 - ✓ Zāģskaidu un koksnes atlikumiem- briketēm, granulām, kas paredzētas izmantot kā koksnes kurināmo.

Paldies par uzmanību!